

Aan
de gemeenteraad

Datum 13 september 2022
Zaaknummer 2022-0149966
Betreft Garantstelling blaashal hockeyvereniging DMHC

Vergadering van
Portefeuillehouder: Marc Merx
Begrotingsprogramma Gezond en Levendig Dordrecht
Kernteam/Opgave: Stad - Sport
Auteur: Sjors Koole
E-mail: s.koole@dordrecht.nl
Verantwoordelijke:
Openbaar: Ja

Voorgesteld besluit

een garantstelling van maximaal € 175.000,- aan vereniging DMHC af te geven, voor het verkrijgen van de financiering voor aanschaf van een blaashal voor de hockeysport, zijnde een lineaire lening met een looptijd van 15 jaar met volledige aflossing en onder voorbehoud van een positief advies van het treasury comité op de finale leencondities, waaronder de bankrente;

de Verenigingshallenplan (VHP)-bijdrage vanaf 2023 voor een periode van 4 jaar te verhogen met maximaal € 35.000,- per jaar, deze te dekken uit de € 2.000.000,- reservering inzake het Programma Sportparken, en de begroting 2023 op dit punt te wijzigen in de 1e verzamelwijziging 2023;

het college van burgemeester en wethouders te mandateren voor het vervolgproces, inclusief het afgeven van de daadwerkelijke garantstelling, en afspraken te maken met DMHC en eventuele externe partijen, zolang dit binnen de afgesproken kaders blijft van voorliggende besluitvorming.

Raadsvoorstel

Hoe zijn de bevoegdheden rond dit onderwerp verdeeld?

De gemeenteraad van Dordrecht heeft eind 2021 ingestemd met de Beleidsnota garantstellingen en leningen (2021-0161790). In beginsel beslist het college over privaatrechtelijke aanvragen voor leningen of garanties onder € 500.000,-. Het college informeert vervolgens de gemeenteraad. De keuze voor een garantie ligt bij het college met advies hierover van het treasury comité.

Echter, besluitvorming verloopt via de gemeenteraad bij een garantie of lening voor de bouw van een sporthal, of aanvragen die buiten de kaders van deze nota vallen, waarbij het college de aanvraag toch wil faciliteren.

De geformuleerde beleidslijn in de nota noemt ten aanzien van sporthallen:

Garantstelling door de gemeente voor sporthallen bij, op gemeentelijke sportcomplexen gevestigde, verenigingen is mogelijk, maar alleen indien de uitbreiding of vervanging van capaciteit voorziet in een **behoefte** en er geen sprake is van **wegzuigende werking** bij andere hallen binnen de gemeente. Hiervoor gelden daarnaast dezelfde randvoorwaarden als bij accommodaties ten aanzien van inventaris en groot- en achterstallig onderhoud. Daarvoor moet zelf gespaard worden door de stichtingen/of direct belanghebbende verenigingen.

In de Beleidsnota garantstellingen en leningen is géén rekening gehouden met aanvragen voor aanschaf van een (roerende) blaashal. Qua investering vraagt een blaashal een kleine investering in vergelijking tot een "gebouwde" sporthal. Gezien de gevraagde garantstelling van "slechts" €175.000,- zou deze aanvraag een bevoegdheid zijn van het college. Echter, de realisatie van een blaashal door DMHC beïnvloedt de exploitatie van andere sporthallen. Er is namelijk sprake van wegzuigende werking. Daarentegen voorziet de blaashal in capaciteit gezien een tekort aan beschikbare uren voor de zaalhockeysport. Daarom wordt de gemeenteraad betrokken in de voorliggende besluitvorming.

Wat is het doel?

"Zoveel mogelijk Dordtenaren doen mee aan sport" is het maatschappelijk doel in het Dordtse Sportkompas d.d. 2017 (RIS 1861070). Hierin wordt de huidige visie op sport door de gemeente benoemd. De fysieke sportinfrastructuur speelt hierbij een belangrijke rol, met name de sportparken in de stad. In Dordrecht wordt ingezet op toegankelijke en multifunctionele sportparken waarop de kracht van sport maximaal wordt benut. De functie van sportparken en de kwaliteit van deze ruimte wordt steeds belangrijker gezien de verdichtingsopgave van 10.000 woningen voor 2030.

In het Programma Sportparken, besproken in de gemeenteraad op 21 december 2021 en door middel van het amendement één van de basisdocumenten waarop het nieuwe sportbeleid wordt gebaseerd, is de ontwikkelambitie voor de Dordtse sportparken beschreven tot 2030. Hierin wordt genoemd om te investeren in kwalitatief goede en toekomstbestendige accommodaties en te komen tot vitale(re) sportparken én verenigingen. De ontwikkeling van een blaashal voor de hockeysport sluit goed aan op die ambities en is in het Programma Sportparken reeds benoemd.

Wat zijn per beslispunt de argumenten en wat is hierop de toelichting?

Ambitie DMHC met zaalhockey

DMHC wil graag in de volle breedte vooruit en heeft zowel bestuurlijk als qua (verwacht) groeiend leden aantal ook zeker die potentie. In het beleidsplan heeft de vereniging aangegeven dat, in lijn met andere verenigingen, zaalhockey van 1 naar 1,5 uur training per team per week moet, omdat zaalhockey een belangrijke toegevoegde waarde heeft voor de ontwikkeling van spelers. Specifiek omdat hockey in een kleinere ruimte de ontwikkeling van vaardigheden vraagt die op een regulier veld niet mogelijk zijn.

Behoefte DMHC aan uren zaalhockeyveld

Deze uitbreiding van 1 naar 1,5 uur zorgt voor een behoefte van 60 "zaalhockeyveld uren" voor trainingen op maandag t/m vrijdag per week. Gedurende het winterseizoen van circa 10 weken hebben we het over een totaal behoefte van 600 uren. Deze behoefte loopt in de komende seizoenen op naar circa 700 uren bij de minimaal verwachte groei van het aantal leden. Daarnaast worden op zaterdag en zondag wedstrijden ingepland tegen andere verenigingen door de hockeybond KNHB waardoor DMHC ook regionaal van betekenis kan worden.

In de beoogde blaashal zijn 2 zaalhockeyvelden beschikbaar. Elk uur dat de blaashal beschikbaar is, betekent dat er 2 "zaalhockeyveld uren" ingevuld kunnen worden door DMHC. Ter verduidelijking: de nu benodigde 600 "zaalhockeyveld uren" worden ingevuld wanneer DMHC 300 uur de blaashal exploiteert. Verspreid over 10 weken gaat dat dus om 30 uur voor trainingen van maandag tot en met vrijdag.

De op dit moment benodigde circa 600 uur (42 teams, 1,5 uur per week, 10 weken periode) kan niet aan alle leden geboden worden. Met de voorziene groei van hockeyleden (onderzoek KNHB naar groeipotentieel) neemt het tekort aan zaaluren toe bij gelijkblijvende omstandigheden.

Met een eigen blaashal kunnen deze uren op eigen locatie wel worden geboden.

Aanbod uren zaalhockeyveld in verenigingshallen in Dordrecht

De behoefte van DMHC aan zaaluren bedroeg seizoen 21-22 circa 48 uur per week. Zo'n 500 uur totaal, wat ongeveer overeenkomt met de behoefte van afgelopen seizoenen. Deze uren werden ook ingevuld in verschillende verenigingshallen.

Voor de meeste uren gebruikt DMHC de Deetoshal gevolgd door de Reeweghal. De uren bij Oranje Wit hallen en sporthal De Dijk waren minder.

Speelzaal De Koloriet is afgelopen seizoen niet meer gebruikt, omdat deze te klein is voor zaal hockey. Ook de Deltahal is ongeschikt, aangezien hier geen balken kunnen worden opgeslagen. Ook is niet elke sporthalvloer geschikt voor gesleep met balken.

Voor komend seizoen 22-23 wenst DMHC met 42 teams (max. 45), 63 uur per week aan capaciteit. In deze behoefte kunnen de verenigingshallen niet voorzien. De voor zaal hockey geschikte hallen zijn in de ca 10 weken in het winterseizoen helemaal vol. Bovendien liggen de uren die ter beschikking worden gesteld aan DMHC veelal na 19.00 uur en tot 22.00/23.00 uur. Dit zijn ongewenste tijdstippen om de (jongere) jeugd te laten trainen.

In een eigen blaashal kan DMHC iedere werkdag rond 16.00 uur starten. En op woensdag- en vrijdagmiddag zelfs nog eerder. Hierdoor kan de jongere jeugd tijdig beginnen en de avond worden gevuld met jeugd en senioren.

Positief voor ontwikkeling DMHC als vereniging

Naast het bieden van een beter hockey product, zowel kwalitatief als kwantitatief, rekent DMHC ook op een positieve ontwikkeling in de betrokkenheid van leden naar de vereniging. Immers, normaal is de winter een periode waarin DMHC-leden verspreid op verschillende locaties actief zijn. Een blaashal betekent meer binding van de leden met de club en ook meer activiteiten op locatie van DMHC. Men verwacht dat daardoor ook inkomsten van de eigen kantine en sponsoring zullen verbeteren. Deze inkomsten zijn tevens nodig ter financiering van de exploitatie van de nieuwe blaashal.

Landelijke trend blaashallen

Landelijk kiezen steeds meer verenigingen voor de periode van november tot februari, ongeveer 10 weken, voor een blaashal op de eigen accommodatie. Een fikse investering, maar met een hoog rendement. Behalve het realiseren van een geschikte zaal hockey locatie op de eigen accommodatie en de uitbreiding van het aantal benodigde uren, biedt het in die periode de mogelijkheid om het contact met de "eigen" leden en accommodatie te behouden.

Een eigen blaashal past bij de ontwikkeling van de hockeysport in Dordrecht en de ambitie van DMHC om richting de leden een compleet hockeyproduct aan te bieden van veld- én zaal hockey. Het biedt ook de vereniging de ruimte om in ledenaantal te groeien. Want met een eigen blaashal ontstaat er groei in beschikbare zaaluren en is qua logistiek veel makkelijker te organiseren dat dat de teams en de spullen zijn verdeeld over meerdere hallen.

Intensiever gebruik hockey accommodatie en sportpark Schenkeldijk

Wanneer DMHC de beschikking krijgt over een blaashal op de eigen hockey accommodatie, ontstaat er een intensivering van activiteiten op Sportpark Schenkeldijk. Intensiever gebruik van de sportparken sluit aan bij de doelstellingen van het Dordts sportbeleid.

Kader garantstellingen biedt ruimte voor aanvraag DMHC en invulling behoefte hockeysport

In de Beleidsnota garantstellingen en leningen wordt het publieke belang voor Dordrecht genoemd als kader, namelijk het voorzien in sportieve behoeften van Dordtse inwoners met behulp van in Dordrecht gevestigde sportaccommodaties op niet-commerciële basis. De nota is opgesteld vanwege de specifieke situatie waar sportverenigingen vaak mee te maken hebben. Omdat de ondergrond waarop investeringen worden gedaan vrijwel altijd van de gemeente is, is het voor verenigingen lastig om externe financiering aan te trekken. De nota biedt verenigingen de mogelijkheid om bij de gemeente hulp te vragen. De gemeente is gezien het publieke belang bereid om hieraan in principe medewerking te verlenen.

Sporthallen komen in aanmerking voor gemeentelijke financiering, maar alleen wanneer aantoonbaar de vraag naar deze extra capaciteit aanwezig is. Hiermee wordt een eventuele garantstelling voor een sporthal afhankelijk gemaakt van de vraag of deze uitbreiding van capaciteit in een behoefte voorziet. Sec kijkend naar de vraag vanuit de hockeysport is het verzoek voor garantstelling om een blaashal aan te schaffen passend bij de vraag naar extra capaciteit.

Beoordeling businesscase

Uit de businesscase van DMHC blijkt dat de exploitatielasten van de blaashal (waarin prijs-/rentestijging van de blaashal zijn meegenomen), gecorrigeerd voor de vervallen zaalhuur, hoger zijn dan de direct aan de blaashal gerelateerde extra inkomsten. De businesscase sluit op basis van groei van leden, groei van baromzet en extra sponsoring.

De begroting van het beoogde eerste jaar met blaashal 2022/2023 sluit op grond van een eenmalige extra ledenbijdrage + extra sponsorbijdrage. In het jaar daarop zijn hiertoe stijgende ledenaantallen (van 840 naar circa 900) en een stijgende baromzet geraamd.

Naast voor de ledenontwikkeling heeft de club ook voor sponsoring en de ontwikkeling van kantine-inkomsten haar plannen uitgewerkt.

In hoeverre een verdere doorgroei van ledenaantallen, zoals in de meerjarenbegroting vanaf 2024/2025 wordt gepresenteerd, en dito groei van het resultaat mogelijk is, is puur een inschatting vanuit DMHC. In 2020/2021 zijn het ledenaantal en de kantineopbrengsten mede door corona fors gedaald. Het behoud van leden en aanwas van jeugdleden vroeg en vraagt nadrukkelijke aandacht. Ontwikkelingen in de vorm van een blaashal en actieve ledenwerving dragen daar positief aan bij.

Wat zijn kanttekeningen en/of risico's bij dit voorstel?

Wegzuigende werking bij andere sporthallen

Bij de realisatie van bestaande sporthallen in Dordrecht is binnen het geldende garantiekader gewerkt met beheerstichtingen, waarbij de feitelijk belanghebbende sportvereniging zich als achtervang voor gemeentelijke garantstelling beschikbaar stelt (contraborg). Dit staat bekend als het Verenigingshallenplan (VHP). Binnen de systematiek van de verenigingshallen betaalt de gemeente de zogenaamde gemeenteavonden, waarop andere sportverenigingen tegen gereduceerd tarief gebruik kunnen maken van de hal.

Een belangrijke voorwaarde voor garantstelling naast het voorzien in een behoefte, is dat er géén sprake is van een wegzuigende werking bij andere hallen binnen de gemeente.

Exploitatie van een blaashal door DMHC zorgt voor een wegzuigende werking bij andere hallen, waaronder de VHP-hallen. Op dit moment is er in totaal circa € 35.000,- aan inkomsten per jaar bij verenigingshallen en andere binnensportlocaties in Dordrecht gerelateerd aan de hockeysport (van de club DMHC en van de hockeybond). De KNHB competitie, die met name op de zondag gespeeld wordt, is zeer welkom aangezien de vraag naar binnensport op zondag zeer beperkt is in Dordrecht. Op het moment dat DMHC zelf een blaashal exploiteert vervallen deze inkomsten op de andere locaties. Gerelateerd aan het wegvallen van de hockeysport hebben we het dus over een bedrag van maximaal € 35.000,- die wegvalt. Echter, dit betekent niet dat de "schade" voor de beheerstichtingen (en gemeente) ook € 35.000,- is. Het effect is per locatie anders, aangezien wegvallende hockeyuren (deels) anders kunnen worden ingevuld.

Exploitiemogelijkheden

Zaalhockey geeft gedurende een periode van 10 weken een belasting, waarbij de hallen of zalen niet aan andere gebruikers kunnen worden verhuurd (belemmerd seizoen verhuur). In de winterperiode is de algehele sporthalbehoefte sowieso hoger gezien andere zalsporten, zoals de korfbalsport. Door het wegvallen van de zaalhuur van de hockeysport ontstaan er mogelijkheden voor andere gebruikers om gedurende het gehele seizoen te huren. Ook ontstaat de mogelijkheid dat, indien gewenst, verenigingen meer gebruik kunnen maken van de eigen VHP-hallen tijdens de gemeenteavonden.

Vanuit de afdeling, die de gemeentelijke sportaccommodaties exploiteert, wordt dan ook aangegeven dat op basis van de aanvragen voor komend seizoen 2022-2023 een blaashal vanaf seizoen 2023-2024 voornamelijk (financiële) gevolgen heeft voor de invulling van de gemeenteavonden in de verenigingshallen. De gemeente gaat samen met de VHP-stichtingen kijken hoe de effecten op de exploitatie van de VHP-hallen vanwege het wegvallen van huurinkomsten door DMHC geminimaliseerd kunnen worden.

Effect per verenigingshal anders

Specifiek voor Sporthal De Dijk zorgt het wegvallen van de hockeysport ervoor dat de eigen vereniging Next Volley minder uren elders hoeft te huren. Dit is een positieve ontwikkeling voor Next Volley. Daarnaast speelt een ontwikkeling met het CIOS die de exploitatie van Sporthal De Dijk op termijn positief kan beïnvloeden. Hierdoor is het effect van het wegvallen van de hockeysport naar verwachting minimaal voor deze locatie. Omdat Next Volley huurt in gemeentelijke binnensportlocaties, maar er door andere partijen vraag is naar spelzalen, is de verwachting dat het effect op de gemeentelijke begroting beperkt is.

Voor de hallen van Oranje Wit (ca. € 7.000,-), de Fortiushal aan de Reeweg (ca. € 7.000,-) en de Deetoshal (ca. € 12.000,-) gaat het om substantiële inkomsten (bedragen vanwege het effect door

corona gebaseerd op 2018/2019). Er is in dit geval sprake van een wegzuigende werking met een (per saldo) negatief effect.

Met de stichtingen van de VHP-hallen wordt bij positieve besluitvorming over de blaashal specifiek gekeken hoe daadwerkelijke nadelige effecten geminimaliseerd kunnen worden. De verhuur staat momenteel echter fors onder druk. Om de effecten van het wegvallen van huurinkomsten in de toekomst voor de VHP-stichtingen te beperken wordt uw raad gevraagd de VHP-bijdrage voor een periode van 4 jaar, te weten 2023 t/m 2026, te verhogen met maximaal € 35.000,- per jaar en deze via de 1e verzamelwijziging 2023 te verwerken in de (meerjaren)begroting 2023.

Alles overwegende is DMHC een sterke en vitale vereniging met een reële wens en potentie om verder te groeien. De behoefte om het aantal trainingsuren van 1 naar 1,5 te verhogen is legitiem. De verenigingshallen kunnen DMHC in de 10 winterweken niet tegemoet komen in haar wens qua aantal uren en gewenste tijdstippen. Dat verhindert de groei en ambitie van DMHC en uiteindelijk ook de doelstellingen van dit college om meer Dordtenaren te laten sporten en bewegen. Het college wil daarom in het kader van haar sportambitie deze vereniging deze groei niet onthouden alleen omdat er dan sprake is van een wegzuigende werking bij de verenigingshallen. Immers, er is namelijk geen andere mogelijkheid om in de behoefte van DMHC te voorzien. Een eigen blaashal voor DMHC geeft voor de periode van 10 weken in de winter een oplossing voor de behoefte van DMHC. Hierdoor ontstaat ook de mogelijkheid voor optimalisatie. De gemeente zal zich inzetten om samen met de betreffende verenigingshallen deze vrijgekomen uren in te vullen en aan verdere optimalisatie te werken. De VHP-stichtingen ontvangen voor een periode van 4 jaar compensatie voor de eventuele resterende gevolgen van de wegzuigende werking.

Welk (participatie)proces is doorlopen om tot dit voorstel te komen?

De betrokken VHP-stichtingen zijn op de hoogte van de ambitie van DMHC om een eigen blaashal aan te schaffen en hiervoor een garantstelling aan te vragen bij de gemeente Dordrecht. Aan de stichtingen is gevraagd om de inkomsten van de afgelopen jaren aan te geven, die zijn gegeneerd door verhuur aan de hockeysport. De VHP-stichtingen hebben in gesprekken met de gemeente aangegeven dat een blaashal voor DMHC zorgt dat de exploitaties van de hallen, die al fors onder druk staan, nog meer onder druk komen te staan. De stichtingen geven aan deze verhuurinkomsten niet te kunnen missen.

Wat zijn de belangrijkste gerelateerde besluiten?

Vaststellen Programma Sportparken 2022-2030 - Raadsvoorstel;

Vaststellen Beleidsnota garantstellingen en leningen gemeente Dordrecht 2021 - Raadsvoorstel;

Hoe wordt dit betaald?

Het gaat om een investering van € 516.300,- incl. btw. Betaling geschiedt door DMHC met behulp van

1. een lineaire geldlening van € 350.000,- met PM% rente met een looptijd van 15 jaar en volledige aflossing met fifty fifty garantstelling door de Stichting Waarborgfonds voor de Sport (SWS) en de gemeente Dordrecht inclusief gedeeld pandrecht,
2. ca. € 58.100,- aan sponsoring en eigen middelen, en
3. met een BOSA-subsidie van € 108.200,-.

Op de voorwaarde van SWS over het moment van afsluiten van de geldlening door DMHC is uitstel verleend door SWS.

De compensatie van eventueel wegvallende huurinkomsten wordt voor een periode van 4 jaar met een maximum van € 35.000,- per jaar gedekt vanuit de reservering van € 2.000.000,- voor het Programma Sportparken (2021-0135173).

Wat is het vervolg op het raadsbesluit?

Bij positieve besluitvorming door uw gemeenteraad over dit voorstel, gaat DMHC de aanschaf van de blaashal verder voorbereiden en onderbouwen. Bij een definitieve opdracht aan de leverancier wordt de garantstelling op basis van die documenten afgegeven door het college.

Met de betrokken VHP-stichtingen worden de consequenties verder inzichtelijk gemaakt. Daarna wordt een traject gestart om de programmering van verenigingsuren en gemeentelijke uren te optimaliseren zodat de effecten op de exploitatie van de VHP-hallen geminimaliseerd kunnen worden.

Het college van Burgemeester en Wethouders

De raad van de gemeente DORDRECHT;

gezien het voorstel van het college van Burgemeester en Wethouders van 13 september 2022 inzake Garantstelling blaashal hockeyvereniging DMHC;

overwegende dat:

- DMHC heeft de wens om de hockeysport in de winterperiode in een eigen blaashal te faciliteren, aangezien het volledige benodigde aantal uren niet beschikbaar is in de reguliere sporthallen in Dordrecht;
- Het onvoldoende en niet op eigen locatie kunnen trainen vormt een belangrijke belemmering in de ontwikkeling van DMHC en verhindert de (financiële) ambities en potentie van de vereniging;
- Bij gebruik van een blaashal is sprake van een wegzuigende werking in de exploitatie van de reguliere sporthallen door het wegvallen van de hockeysport. De gemeente gaat samen met de VHP-stichtingen kijken hoe de effecten op de exploitatie van de VHP-hallen vanwege het wegvallen van huurinkomsten door DMHC geminimaliseerd kunnen worden.

b e s l u i t :

een garantstelling van maximaal € 175.000,- aan vereniging DMHC af te geven, voor het verkrijgen van de financiering voor aanschaf van een blaashal voor de hockeysport, zijnde een lineaire lening met een looptijd van 15 jaar met volledige aflossing en onder voorbehoud van een positief advies van het treasury comité op de finale leencondities, waaronder de bankrente;

de Verenigingshallenplan (VHP)-bijdrage vanaf 2023 voor een periode van 4 jaar te verhogen met maximaal € 35.000,- per jaar, deze te dekken uit de € 2.000.000,- reservering inzake het Programma Sportparken, en de begroting 2023 op dit punt te wijzigen in de 1e verzamelwijziging 2023;

het college van burgemeester en wethouders te mandateren voor het vervolgproces, inclusief het afgeven van de daadwerkelijke garantstelling, en afspraken te maken met DMHC en eventuele externe partijen, zolang dit binnen de afgesproken kaders blijft van voorliggende besluitvorming.

Aldus besloten in de vergadering van